

Glas Kosovskih žena

Podrška, zaštita i unapređivanje prava i interesa žena i devojaka na Kosovu

Decembar 2012

Više od 160 žena sakupilo se na 10.-om Godišnjem Sastanku članica Mreže Žena Kosova u Prištini, dana 15. decembra.

Unutar problema

[Kosovska Delegacija za mir i bezbednost posećuje Brisel](#)

[Članice MŽK bruse veštine u pisanju predlog projekata](#)

[Katalog za odlikovanje žena povodom 100. godišnjice Nezavisnosti Albanije](#)

[KCRS započinje kampanju protiv rodno-zasnovanog nasilja](#)

Pridružite nam se!

[Pridružite nam se na Facebook str.](#)

[Pridružite nam se na Facebook Grupi](#)

[Pridružite nam se na mailing listi E-vesti](#)

Članice MŽK-a sazivaju, slave 10. Godišnji sastanak članstva

Otpriblike 160 osoba je učestvovalo na Godišnjem Sastanku Mreže Žena Kosova (MŽK), dana 15. decembra u Prištini, čineći najbolje ikada održan sastanak od MŽK. Učesnice su uključivale predstavnice organizacija članica MŽK, partneri, donatori i mediji.

Sastanak je počeo sa prelepom muzikom Ženskog Hora Lira, članica MŽK, i poezijom napisanom i izvedenom od strane glumice i aktivistkinje Safete Rogova. Nakon toga je Elmaze Gashi, Predsedavajuća Odbora MŽK-a otvorila sastanak. Ona je pročitala svoje pismo, izdato u Godišnjaku MŽK-a, koje reflektuje napredak MŽK-a tokom 2012. Ona je istakla da pošto je lično političko, napor za postizanje ženskih prava je bio i biće uvek politički; stoga je rad MŽK-a bio i mora biti politički.

„Razlog zbog čega smo mi ovde jeste da pomognemo organizacijama da postanu još stabilnije i jače u zajenicama u kojima funkcionišu“, rekla je Lina Andeer, predstavnica partnera i podržaoca MŽK, Kvinna till Kvinna (KtK). KtK je podržala osnivanje MŽK

Kosovskog Ženskog Fonda u tu svrhu. Isti pruža organizacijama pristup malim grantovima, podržavajući njihov naporan rad u jačanju položaja žene u društvu.

Pored stalne podrške KtK-a Kosovskom Ženskom Fondu, MŽK je imala čast da poželi dobrodošlicu Christian Geosits, predstavniku Austrijske Agencije za Razvoj (ADA), koja je obavestila zvanično započinjanje njihove dvogodišnje podrške MŽK-u.

„Čast mi je da radim na sakupljanju fondova za žene na Kosovu“, rekao je on. ADA će finansirati €80,000 u grantovima za MŽK članice tokom 2013-2014, kao i Grupe za zastupanje rodne jednakosti podržane od MŽK-a u 13 opština.

Izvršna Direktorica Igballe Rogova je izvestila o radu MŽK-a tokom 2012 i navela prioritete za 2013. Članice MŽK imale su priliku da govore o radu MŽK i da razmene informacije o svojim aktivnostima tokom 2012.

„Želela bih da zahvalim osoblju MŽK na pruženoj podršci u svim oblastima za nas“, rekla je Bajramshahe Jetullahu iz Saveza Slepih žena, „uključujući nedavnu radionicu za pisanje predlog projekata i drugu pomoć koju je MŽK i Igballe Rogova kao liderka te organizacije nama pružila kako bi se poboljšala situacija i položaj slepih žena na Kosovu“. Ona je nakon toga nagradila Igballe Rogovu sa certifikatom zahvalnosti.

Nakon ručka, poznata Kosovska pevačica, Rona Nishliu je nastupila sa svojom novom pesmom, „Samo srce tačno govori“. Ona je komponovala pesmu za kampanju protiv nasilja „Budi kul, ne šamari“, organizovanoj od strane Kosovskog Centra za Rodne Studije, Multimedia i Inicijativa mladih za ljudska prava.

Nakon njenog izvođenja, Rona je bila prva koja je izvukla broj za lotariju MŽK-a, čime je MŽK nagradila –dala nagrade svojim članicama. Sledeće članice su dobile nagrade:

- Sadije Dulahu iz NVO Lulishtja: desktop računar

Lina Andeer iz KtK i Elmaze Gashi, Predsedavajuća Odbora MŽK slušaju dok Christian Geosits iz ADA obaveštava o podršci za MŽK članice.

- Gjylfidane Morina iz NVO Mi smo deo sveta: laptop
- Advije Gashi iz NVO Norma: smart telefon
- Valire Buza iz NVO Lira: dva CD-a
- Hasime Tahiri Iz NVO Mogućnost: miš za računar
- Ola Syla iz NVO Svetlo Kruše: USB
- Mimoza Paçuku iz Mreže Organizacije Roma, Aškalija i Egipćana na Kosovu: USB

MŽK je nakon toga istakla tri odlične aktivistkinje iz regiona: Delina Fico, iz Albanije kao inspiracija i stalna pristalica mreže; Lepa Mladenović iz Srbije kao feministička sestra preko granice; i Dr. Zylfie Gjoni Duraku, direktorka Anima iz Ulcinja, Crna Gora za njen rad kao aktivistkinja za prava žena i devojaka.

Konačno, MŽK članice izabrale su četiri nova člana Odbora: Elmaze Gashi, Ariana Qosaj-Mustafa, Nermin Mahmutaj i Ola Syla. Na kraju dana, MŽK članice su takođe dostavile svoje procene MŽK-a i njen rad u 2012, zajedno sa dva pregleda o njihovim organizacijama i sledećim koracima nakon razvoja Milenijumskih ciljeva.

Sastanak je zaključen velikom tortom dekorisanom sa vatrometom, za proslavu 10.Godišnjeg Sastanka Članstva MŽK. Članice su imale mogućnosti da se umreže, razmene energije i raspravljaju o iskustvima.

Pevačica Rona Nishliju pomaže u izvlačenju nagrada MŽK, nagrađujući Advije Gashi iz Norma sa smart

Delegacija Kosovskih žena za Mir i Bezbednost posećuje Brisel

Delegacija stručnjaka Kosovskih žena za mir i bezbednost posetila je Brisel krajem novembra 2012. Delegacija u sastavu od Suzana Novoberdaliu, članica Skupštine Republike Kosovo i predsedavajuća Parlamentarnog Komiteta za ljudska prava, rodnu jednakost, nestala lica i peticije; Edona Hajrullahu, Izvršna direktorka Agencije za Ravnopravnost Polova pri Uredu Premijera; Elmina Mahmuti, Regionalni komandir Kosovske policije u Gnjilanu; i Igballe Rogova, Izvršna Direktorka MŽK. Poseta za zastupanje je organizovana od strane UN Women, Entitet UN za Ravnopravnost polova i osnaživanje žena. Poseta je podrazumevala sastanke sa raznim Evropskim institucijama.

Tokom sastanka sa delegacijom iz Generalne Uprave za Proširenje u Evropskoj Komisiji, Kosovske žene su podigle sledeća pitanja: uključivanje posebnog odeljka koji se fokusira na ravnopravnost polova unutar godišnjeg Kosovskog izveštaja o napretku; uključujući zabrinutosti žena u vezi sa tranzicionom pravdom u političkom dijalogu između Prištine i Beograda; liberalizacija viznog režima; više pristupa finansiranju za ženske grupe, putem šema mikro-grantova; i izgradnja kapaciteta za civilno društvo i vladine službenike, tako da mogu da se prijave za IPA fondove.

Na sastanku sa Članicom Evropske Skupštine Marije Cornelissen, Kosovski stručnjaci diskutovale su o njenom odnosu, u vezi sa ulogom EOU u odnosu na rodnu jednakost; uloga civilnog društva i njena saradnja sa vladom; i izazovi za sprovođenje postojećih zakona na Kosovu. Oni su takođe predstavili ključne izazove kojima se suočavaju žene, kao što su: vlasništvo nad imovinom; nisko učešće u donošenju odluka; i nerešeni status preživelih iz konflikta, uključujući seksualno nasilje.

Kosovski stručnjaci su se takođe upoznali sa Spoljnom Akcijom za Evropske usluge (EEAS), gde su istakle potrebu da se obuhvate žene i ženske zabrinutosti u političkom dijalogu između Prištine i Beograda i da se dotaknu pitanja nestalih lica u dijalogu. Delegacija Kosova je takođe pozvala na razvoj instrumenata koji obavezuju Specijalnog Predstavnik Evropske Unije za Kosovo (SPEUK) da se redovno savetuje sa rodnim zastupnicima. Predlozi za EULEX su takođe dati tokom ovog sastanka, uključujući da EULEX ima više transparentni pristup u rešavanju kriminalnih slučajeva koji se odnose na preživele od seksualnog nasilja.

Kosovski stručnjaci su se nakon toga sastale sa predstavnicima NATO-a, uključujući Mari Skåre, Specijalnu predstavnicu Generalnog Sekretara za žene, mir i bezbednost. Pored saslušavanja iskustava sa rodnim mainstreamom unutar NATO-a, Kosovski stručnjaci su uputile svoje zabrinutosti o Severnoj Mitrovici, gde KFOR još uvek ima relativno širok mandat. One su zatražile stalnu podršku u borbi protiv trgovine ljudima, budući da KFOR ima mandat preko granice.

Konačno, tokom sastanka sa Evropskom kancelarijom za veze za izgradnju mira (EPLO), Kosovske predstavnice su diskutovale o Akcionom planu Rezolucije Saveta Bezbednosti Ujedinjenih Nacija 1325 koja je sastavljena na Kosovu; mogućnost proširenja EPLO i uključivanja više Kosovskih organizacija; razmena iskustava sa članovima organizacije EPLO; i potencijalno organizovanje ručka u EPLO u vezi sa političkim dijalogom između Prištine i Beograda i/ili ženskog vođstva na Kosovu.

Članice MŽK bruse veštine u pisanju predloga

Od početka MŽK, članice su zahtevale radionicu o Pisanju predlog projekta. u odgovoru na zahteve članica, MŽK je organizovala dve takve radionice u Prištini od 6-7 i 10-11.decembra.

„Zaista su nam bile potrebne radionice kao što je ova za Pisanje predlog projekta“, rekla je Bahrie Deva iz Udruženja za obrazovanje i brigu o porodici iz Đakovice, članica MŽK-a.

Dva dana interaktivnog rada na radionici pokrilo je osnove pisanja predlog projekta, uključujući sadržaj predlog projekta, upravljanje osnovano na rezultatima, analizu učesnika, analizu problema i drvo problema kao i hijerarhiju ciljeva unutar logičkog okvira. Više od 50 učesnica je preuzelo konkretne veštine u pisanju predlog projekta.

„Iako imam dosta iskustva u sektoru NVO, kada pišem predlog projekte, uvek mešam ciljeve i svrhe/objektive. Nakon ove radionice, ja sad mogu da ih razlikujem i da kažem koja je šta“, rekla je Olja Syla iz Ženskog udruženja Svetlo Kruše, članica MŽK.

Radionicu je vodilo osoblje MŽK koje poseduje iskustvo i stručnost u pisanju predloga: Nicole Farnsworth, Albertina Binaku i Zana Rudi.

„Ova radionica je pomogla meni i mojim koleginicama dosta, i bila je prva takve vrste za nas“, rekla je Kadrije Tahiraj iz Centra za zaštitu žena i dece u Glogovcu. „Mi cenimo činjenicu da je MŽK organizovala ovu radionicu za nas. Mi znamo da se u drugim delovima sveta, za ovakve radionice prisustvo plaća.“

Pored pružanja besplatnog mentorisanja članicama u pisanju predlog projekata, osoblje MŽK planira da pruži prateće radionice o analizi rizika, praćenju i proceni u 2013.

Prema zahtevima članica, MŽK je takođe organizovala jednodnevnu radionicu o Budžetiranju i Finansijskom upravljanju, dana 20.decembra. Upravnik za finansije MŽK, Besa Shehu je predvodila radionicom, koja je uključivala planiranje budžeta za projekte, finansijsko upravljanje, kontrole, izveštavanje, Excel obrasce i formule i izračunavanje plata, uključujući poreze i penzione doprinose.

MŽK će pružiti dodatne mogućnosti za izgradnju kapaciteta za svoje članice tokom 2013, na osnovu zahteva članica. Ove usluge su pružene članicama MŽK-a kao deo Programa MŽK za Izgradnju kapaciteta, finansiranog od Kvinna till Kvinna.

Katalog za odlikovanje žena povodom 100.-e godišnjice Nezavisnosti Albanije

Povodom 100.godišnjice Nezavisnosti Albanije, autorke Gjylshen Berisha, Hanemshahe Ilazi i Sanie Zeqiraj izdale su katalog pod nazivom Nderim Gruas (Čast Ženama).

„Hrabrim ženama nacije koje nisu pomenute penkalom hroničara ili u rapsodiji gudača, niti u bajkama,“, piše Hanemshahe Ilazi u uvodu. „Brojne albanske žene koje su se borile na nacionalna pitanja vekovima zajedno sa muškarcima, ostale su anonimne“, dodala je Ilazi.

Njihova knjiga ima za cilj da uvede žene u Albansku istoriju katalogirajući žene iz različitih perioda vremena, počevši od početka 20.veka. Žene u knjizi dolaze iz različitih oblasti života, uključujući škole na albanskom jeziku, iz humanitarne oblasti, politike, civilnog društva, umetnosti, pozorišta, muzike i filma.

„Neka ovaj katalog bude dobrotvor za ovu posebnu godišnjicu svim ovim ženama koje su radile i direktno ili indirektno doprinele slobodi, nezavisnosti, demokratiji i izgradnji države“, rekla je Gjylshen Berisha, jedna od autorki.

Dobrotvor, nevladina organizacija osnovana 2007, je izdala katalog. Dobrotvor ima za cilj da poboljša živote svih ljudi putem umetnosti i kulture, posebno starijih generacija.

KCRS započinje kampanju protiv rodno – zasnovanog nasilja

„Bonu cool, mos bjer shpullë“ (Budi kul, ne šamaraj) je slogan nedavno započete kampane protiv rodno zasnovanog nasilja između adolescentima. Kampanja je deo projekta finansiranog od EU sprovedenog od Kosovskog Centra za Rodne Studije (KCRS), Multimedia i Inicijative Mladih za Ljudska prava (YIHR).

Rona Nishliu, dobro poznata Kosovska pevačica, komponovala je novu pesmu za kampanju pod nazivom „Se vetëm zemra flet saktë“ (Samo srce tačno govori).“ Ona je izvela pesmu povodom Godišnjeg Sastanka MŽK Članstva.

Kampanja KCRS-a, finansirana od EU obuhvata druge razne materijale za javne odnose i istraživanja koja se tiču mladih.

